

Arató Antal köszöntése. Összeállította Kocsis István ny. könyvtárigazgató, Hatvan

Kedves Ünnepe!l!
Tisztelt Ünneplők! Tisztelt Füzéki Bálint Úr!
Hölgyeim és Uraim!

Megtiszteltetés számomra dr. Arató Antáról szólnom a Füzéki István emlékérem átadása alkalmából.

Dr. Arató Antal az én könyvtárba kerülésem idején már komoly tekintélynek örvendett könyvtáros szakmai körökben. Harmadik éve voltam igazgató Hatvanban, amikor ő már a Szabó Ervin emlékérem büszke tulajdonosának mondhatta magát. Előbb csak jó hírért hallottam a szomszéd városban végzett kimagasló munkájának, aztán a hírt utolérte a személyes találkozásunk is.

Egy nyári délután sportos öltözetben, a hóna alatt egy csomaggal beállított a hatvani könyvtárba, mondván, elhozta a Jászberényi Hűtőgépgyár nyomdájából a hatvani könyvtár kinyomtatott meghívóit! Ma sem tudom, hogy a meglepetésem, vagy a nemes gesztusa által kiváltott örömöm volt-e a nagyobb. Kerékpáron érkezett, amiért még jobban tiszteltem önzetlen vállalkozását. Ettől az alkalomtól kezdődött a szorosabb értelemben vett kapcsolatunk, ami az évek múlásával egyre inkább elmélyült és – talán nem tolakodás, ha mondom – barátsággá nemesedett.

E kis szubjektív bevezető után szíveskedjenek meghallgatni Arató kolléga szakmai életútját, ami hozzá méltóan minta és példaként állítható szakmánk ifjú képviselői elé.

Dr. Arató Antal a közelmúltban ünnepelte Székesfehérváron népes baráti és kollegiális körben a 75. születésnapját.

1942-ben született Budapesten. 9 éves gyermekként kellett megélnie – 1951-ben – a családjuk kitelepítését Budapestről. A korszellemnek megfelelően fejenként 50 kg-os csomaggal internálták őket Jászapátiba, ahol egy kuláknak ítélt család házába, egyetlen szobába zsúfolták össze ötüket. A velük együtt élő nagyapa folyamór főkapitány volt. Az első világháborúban vezérőrnagyi rangban szolgált Horthyval, mint tengerésztiszt. A munkáscsaládból származó édesapa szintén folyamór kapitány volt századosi rangban. Ezt a családi múltat torolta meg az 50-es évek terrorisztikus hatalma. Arató Antal és bátyja gyerekként élték meg ezen időszakot, ami koruknál fogva őket nem viselte úgy meg, mint a szülőket. 1953-ban a Nagy Imre kormány amnesztiája következtében enyhült a helyzet, de nem költözhetek vissza Pestre. Pest környéki falvakban laktak albérletben, és sokszor kellett költözködniük. Vidékről járt be a fővárosba, a Kossuth Lajos Gimnáziumba, ahol később le is érettségizett.

Az osztályidegen minősítés miatt egyetemi felvételéről szó sem lehetett. Vasesztergályos tanulónak jelentkezett, de a szakma tanulását abba kellett hagynia, amikor kiderült, hogy nem jól lát. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárt – nyitott érdeklődésű ifjúként – sűrűn látogatta, belépett a könyvtár művelődési szakkörébe. Itt figyelt fel rá az intézmény egyik neves szakembere, Mikó Zoltán, aki beajánlotta a könyvtárba raktárosnak. Előbb csak 4, majd 6, később 8 órában dolgozott a pesterzsébeti fiókkönyvtárban. Később kölcsönző könyvtárosi megbízást kapott. Mindezek mellett sokat olvasott, tanult, majd elvégezte a 3 éves szakmai tanfolyamot. Ebből a helyzetből jelentkezett az ELTE könyvtár szakára, amelyet levelező tagozaton elvégzett. Már ebben az időben is cikkeket, tanulmányokat írt, amelyek a könyvtári szaksajtóban láttak napvilágot. Összesen 10 esztendeig dolgozott a Szabó Ervin Könyvtárban.

Ezt követően megnősült. Jászberényben megpályázta a könyvtárigazgatói állást, amelyhez szolgálati lakást is kapott. Életének egy újabb 10 éves ciklusa következett. Ez idő alatt az

intézmény háromszor nyerte el a Kiváló Könyvtár címet. Tovább folytatta publikációs tevékenységét, megjelentetett 3 évkönyvet. Bedolgozta magát a kisgrafika gyűjtők körébe, egyedülálló ex libris gyűjteményt hozott létre. Felismerte, hogy a kisgrafikák gyűjtése, a belőlük rendezett könyvtári kamara kiállítások szoros összefüggésben vannak az olvasási kultúrával.

Jászberényből egyenes út vezetett az OSZK Könyvtártudományi és Módszertani Központjába. Munkaköréből adódóan még nagyobb, szélesebb látókört szerezhetett a hazai könyvtárakról. A módszertani munkával foglalkozott és szakfelügyelt. Mindeközben 10 éven át rendszeresen részt vett a hatvani olvasótáborok munkájában, annak egyik meghatározó személyiségévé vált. Később a Széchenyi Könyvtárból újra visszatért a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárba.

1994-ben megpályázta a Székesfehérvári Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár igazgatói állását. 5 évig - nyugdíjazásáig – volt az intézmény vezetője. Könyvtárosi mivoltát – mint mindig – itt is párhuzamba állította az olvasási kultúra fejlesztését célzó közművelődési tevékenységgel. Sok pályázatot írt, írtak a város, a megye kulturális életének fejlesztése érdekében.

- A hírlappal közösen az egész megyére kiterjedő irodalmi, műveltségi vetélkedőt szervezett munkatársaival.
- Megszervezte a határon túli magyar írók évente rendezett találkozóját, konferenciáját. Az íróvendégeket író- olvasó találkozókra vitte a megye könyvtáraiba.
- 10 éven át vezette az Árgus Ex libris rovatát.
- Jelenleg is tagja a Vár című irodalmi és művészeti folyóirat szerkesztőségének.
- A mai napig részt vesz a nagy múltú Vörösmarty Társaság munkájában.
- Manapság Perey Zoltán grafikusművész életművét feldolgozó, egyben hiánypótló kiadványt szerkeszt és
- folytatni kívánja Supka Magda művészettörténésről szóló emlékiratait.

Dr. Arató Antal a magyar könyvtárügy ikonikus alakja. Sokan tisztelik és szeretik szerénységéért, széleskörű és megalapozott műveltségéért, a szakmánkkal szembeni közismert egyszerűségéért, felelősségvállalásáért. Mindezeket a szakmai publikációinak tömege is bizonyítja. Megérdemelten számos kitüntetés, elismerés tulajdonosa.

Eddig megkapta

- 1978-ban a Szabó Ervin emlékérmét,
- 1992-ben a Fehér Rózsa díjat,
- 2002-ben a Supka Géza emlékérmét,
- 2006-ban a Bibliotéka emlékérmét,
- 2016-ban a Pro Cultúra Alba Regiae elismerést,
- 2016-ban a Magyar Arany Érdemkeresztet.

Hölgyeim és Uraim!

Dr. Arató Antal számos helyen és alkalommal bebizonyította, hogy kiváló közösségi ember, aki az utat végigjárta, a harcait megharcolta és a hitet megtartotta.

A korrallal együtt járó testi megpróbáltatások, látásának romlása ellenére Arató Antal – alias Aratóni – barátunk sokunknak egy személyben jelenti a kiváló kollégát, a jó barátot, a jobbítani akaró kritikai szellemiséget, ami sokszor sziporkázó humorával és lebilincselő mesélő képességével is társul.

Saját szakmánk általunk történő megbecsülését is jelenti ennek a jeles emlékéremnek a részére történő adományozása, amely egyidejűleg tisztelgés Füzeki István hősies sorsvállalása és tiszteletadás dr. Arató Antal életművére összeállt munkássága előtt.

Gratulálunk!

Végezetül szívből kívánjuk neki és magunknak is, hogy mindannyian megélhessük az új, korszerű székesfehérvári megyei könyvtár felavatását.